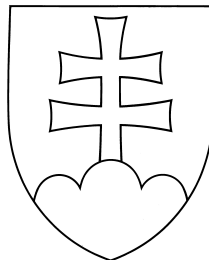

Číslo spisu

OU-KE-OSZP2-2025/006341-007

Košice

10. 02. 2025

Rozhodnutie

o povolení výnimky z environmentálnych cieľov

Výrok

Okresný úrad Košice, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja (ďalej len „okresný úrad v sídle kraja“), ako vecne a miestne príslušný orgán štátnej vodnej správy podľa § 4 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s § 60 ods. 1 písm. j) zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „vodný zákon“), v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), konajúc podľa § 16a vodného zákona, na základe žiadosti a výsledku vodoprávneho konania vo veci povolenia výnimky z environmentálnych cieľov rozhodol takto:

žiadateľovi:

Lesy Slovenskej republiky š. p., Organizačná zložka OZ Východ, Jovická 2, 048 01 Rožňava, IČO: 36038351

povoľuje

podľa § 16a ods. 10 vodného zákona

výnimku z environmentálnych cieľov na realizáciu navrhovanej stavby „Vodná nádrž Železnička“, nakoľko boli splnené podmienky podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona.

Odôvodnenie

Žiadateľ, listom č. 27207/2024 zo dňa 30.10.2024, doručeným dňa 08.11.2024 požiadal okresný úrad v sídle kraja o povolenie výnimky z environmentálnych cieľov podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona pre navrhovanú stavbu „Vodná nádrž v lokalite Železnička“ (ďalej len „navrhovaná stavba“).

K žiadosti o povolenie výnimky žiadateľ podľa § 16a ods. 7 vodného zákona predložil projektovú dokumentáciu k navrhovanej činnosti, ktorú vypracoval autorizovaný stavebný inžinier Ing. Matúš Bursa (reg. číslo: 5538*A2) v apríli 2023, č. zákazky 688-10-33023 (ďalej len „projektová dokumentácia“) a správu o splnení podmienok podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona „Posúdenie podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES, ktorou sa ustanovuje rámec pôsobnosti spoločenstva v oblasti vodnej politiky“, ktorú vypracoval autorizovaný stavebný inžinier Ing. Matúš Bursa (reg. číslo: 5538*A2) v októbri 2024, č. zákazky 688-01 (ďalej len „Správa o splnení podmienok“).

Dňom podania žiadosti bolo začaté správne konanie.

Vodná stavba sa nachádza v okrese Rožňava, k. ú. Krásnohorské Podhradie.

Predmetom navrhovanej stavby je vybudovanie vodnej nádrže na drobnom vodnom toku Lipovec v r,km 2,365, ktorý je pravostranným prítokom potoka Čremošná, ktorý ústí do vodného toku Slaná. Na jej vybudovanie bude posudzovaná stavba využívať pôvodnú infraštruktúru. Pôvodný násyp bývalej banskej železnice bude využitý ako hrádza a pôvodné betónové opory mosta by boli súčasťou šachtového bezpečnostného priepadu. Primárnym účelom vodnej stavby je zachytenie vody v čase zvýšených prietokov počas obdobia sucha. Navrhovaná vodná nádrž bude mať zásobný objem 2100 m³ a retenčný priestor 650 m³.

Predmetnú činnosť/stavbu tvorí stavebný objekt:

- SO-01 Šachtový bezpečnostný priepad
- SO-02 Násyp a tesnenie hrádze
- SO-03 Prístupová komunikácia
- SO-04 Terénne úpravy
- SO-05 Výrub drevín

Stavebné objekty, ktoré môžu spôsobiť zmenu fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík útvaru povrchovej vody SKS0030 Čremošná, resp. drobného vodného útvaru Lipovec, s číslom hydrologického poradia 4-31-01-2152, ako aj zmenu hladiny útvarov podzemnej vody kvartérnych sedimentov SK1001100P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Slanej a jej prítokov a predkvartérnych hornín SK200280FK Puklinové a krasovo - puklinové podzemné vody Nízkych Tatier a Slovenského rudohoria sú SO-01 Šachtový bezpečnostný priepad, SO-02 Násyp a tesnenie hrádze a SO-04 Terénne práce.

SO-01 Šachtový bezpečnostný priepad

Materiál: železobetón

Max. priesak 50 mm

Dĺžka: 18,50 m

Šírka: 13,40 m

Výška: 9,89 m

Pozostáva z troch základných častí - bezpečnostného priepadu, betónového žľabu a vývaru. Všetky tri časti sú osadené na spoločnej základovej doske. Šachtový bezpečnostný priepad bude napojený na existujúce betónové mostné opory. Objekt zabezpečí svojou priepadovou hranou vzdutie vody v zdrži na prevádzkovú hladinu a zároveň umožní bezpečný prietok bežných ako aj povodňových prietokov zo zdrže na druhú stranu hrádze.

SO-02 Násyp a tesnenie hrádze

Dĺžka hrádze : 66,51 m

Max. výška hrádze : 7,75 m (jedná sa o existujúci násyp lesnej cesty),

Prevádzková hĺbka: 3,55 m

Materiál: Zemná s návodným tesnením

Existujúci násyp lesnej cesty bude dosypaný tak, aby na návodnej strane vznikol sklon svahu 1:2 a na vzdušnej strane sklon 1:1,5 s lavičkou šírky 1,0 m na kóte 446,70 m n. m. Korunu hrádze tvorí lesná cesta na kóte 449,77 m n. m.

SO-04 Terénne úpravy

V rámci zátopy sú na pravom brehu potoka vodnou eróziou podmyté svahy. Aby pri napustení vodnej nádrže nedochádzalo k ich ďalšiemu erodovaniu, je navrhovaná stabilizácia zemným prísypom na dĺžke 25,6 m. Násyp bude z hora ohraničený lavičkou šírky minimálne 1 m na kóte 449,00 m. Svahy sú navrhované v sklone 1:2. Celý povrch násypu sa opevní kamennou rovinou hrúbky 0,25 m, ktorá bude v päte násypu opretá o kamennú pätku 0,5 x 0,3 m. Násyp zasype existujúce koryto potoka. Koryto potoka v rámci zátopy bude posunuté 2,5 - 7,0 m ďalej od päty násypu tak, aby sa plynule napojilo na vtokový objekt s výpustným potrubím šachtového bezpečnostného priepadu. Nové koryto bude mať lichobežníkový tvar šírku 1 m a hĺbku 0,25 m.

Na konci zátopy je navrhované prehĺbenie koryta potoka Lipovec cca o 1,0 m na dĺžke 8 m a šírke 4 m. Tým sa vytvorí sedimentačný priestor pre splaveniny potoka, ktorý bude podľa potreby čistený.

Koryto potoka pod vývarom šachtového bezpečnostného priepadu bude plynule prepojené na existujúce koryto pod drevenou lávkou (prístup k altánku).

Z hľadiska požiadaviek súčasnej európskej legislatívy, ako aj legislatívy SR v oblasti vodného hospodárstva bolo potrebné navrhovanú stavbu posúdiť z pohľadu požiadaviek článku 4.7 Rámцovej smernice o vode, a to vo vzťahu k dotknutým útvarom povrchovej a podzemnej vody.

Rámcová smernica o vode (ďalej len „Smernica“) určuje pre útvary povrchovej vody a útvary podzemnej vody environmentálne ciele. Hlavným environmentálnym cieľom Smernice je dosiahnutie dobrého stavu vôd v spoločenstve do roku 2015 resp. 2021 najneskôr však do roku 2027 a zabránenie jeho zhoršovaniu. Členské štáty sa majú snažiť o dosiahnutie cieľa – aspoň dobrého stavu vôd, definovaním a zavedením potrebných opatrení v rámci integrovaných programov opatrení, berúc do úvahy existujúce požiadavky spoločenstva. Tam, kde dobrý stav vôd už existuje, mal by sa udržiavať.

V prípade nových infraštruktúrnych projektov nedosiahnutie úspechu pri dosahovaní dobrého stavu podzemnej vody, dobrého ekologického stavu, prípadne dobrého ekologického potenciálu útvarov povrchovej vody, alebo predchádzaní zhoršovania stavu útvarov povrchovej alebo podzemnej vody v dôsledku nových zmien fyzikálnych vlastností útvaru povrchovej vody alebo zmien úrovne hladiny útvarov podzemnej vody, alebo keď sa nepodarí zabrániť zhoršeniu stavu útvaru povrchovej vody z veľmi dobrého na dobrý v dôsledku nových trvalo udržateľných rozvojových činností človeka sa nepovažuje za porušenie Smernice, avšak len v tom prípade, ak sú splnené všetky podmienky definované v článku 4.7 Smernice.

Lokalita navrhovanej stavby je situovaná v čiastkovom povodí Slanej. Dotýka sa troch vodných útvarov, a to:

- útvaru povrchovej vody – SKS0030 Čremošná
- dvoch útvarov podzemnej vody, a to vodného útvaru kvartérnych sedimentov – SK1001100P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Slanej a jej prítokov a útvaru podzemnej vody predkvartérnych hornín – SK200280FK Puklinové a krasovo - puklinové podzemné vody Nízkyh Tatier a Slovenského rudohoria.

Dotkne sa aj drobného vodného toku Lipovec (číslo hydrologického poradia 4-31-01-2152) s dĺžkou povodia 3,75 km, ktorý nebol vymedzený ako samostatný vodný útvar, avšak tvorí pravostranný prítok do útvaru povrchovej vody SKS0030 Čremošná.

Vyplývajú z požiadaviek článku 4.7 Smernice bolo potrebné posúdiť realizáciu stavby vo vzťahu k dotknutým útvarom povrchovej a podzemnej vody, preto okresný úrad v sídle kraja listom č. OU-KE-OSZP2-2023/051224 zo dňa 06.11.2023, na základe prijatej žiadosti dňa 03.11.2023 požiadal Výskumný ústav vodného hospodárstva (ďalej len „poverená osoba“) o vydanie odborného stanoviska k navrhovanej stavbe.

Poverená osoba na základe odborného posúdenia vyhodnotila, že realizáciou predmetnej stavby a posúdením možného kumulatívneho dopadu už existujúcich a predpokladaných nových zmien fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík na ekologický stav útvaru povrchovej vody SKS0030 Čremošná, ako aj technickou náročnosťou úprav drobného vodného toku Lipovec z hľadiska migrácie vodných organizmov a priepustu sedimentov, možno očakávať, že vplyv predpokladaných nových zmien fyzikálnych (hydromorfologických) charakteristík na ekologický stav toku Lipovec bude tak významný, že povedie k postupnému zhoršovaniu jeho ekologického stavu a následne aj ekologického stavu útvaru povrchovej vody SKS0030 Čremošná, do ktorého je tento drobný vodný tok zaústený.

Po posúdení projektovej dokumentácie a prihliadajúc na závery odborného stanoviska poverenej osoby č. RD2040/2024 zo dňa 15.07.2024, okresný úrad v sídle kraja vydal podľa § 16a ods. 1 vodného zákona záväzné stanovisko č. OU-KE-OSZP2-2024/004724-005 zo dňa 01.08.2024, v ktorom uviedol, že navrhovaná stavba si pred jej povolením vyžaduje výnimku z environmentálnych cieľov uvedených v § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona.

V zmysle vyššie uvedeného záväzného stanoviska žiadateľ listom č. 27207/2024 zo dňa 30.10.2024, doručeným dňa 08.11.2024 požiadal okresný úrad sídle kraja o povolenie výnimky z environmentálnych cieľov podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona pre navrhovanú stavbu.

Podľa § 16 ods. 10 vodného zákona orgán štátnej vodnej správy na základe žiadosti povolí výnimku, ak sú v súvislosti s činnosťou žiadateľa splnené podmienky podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona:

Ak neúspech pri dosahovaní dobrého stavu podzemnej vody, dobrého ekologického stavu alebo dobrého ekologického potenciálu, alebo pri predchádzaní zhoršenia stavu útvaru povrchovej vody alebo podzemnej vody

je dôsledkom nových zmien fyzikálnych vlastností útvaru povrchovej vody alebo zmien úrovne hladiny útvarov podzemnej vody, alebo ak sa nepodarí zabrániť zhoršeniu stavu útvaru povrchovej vody z veľmi dobrého stavu na dobrý stav v dôsledku nových trvalo udržateľných rozvojových činností človeka a sú splnené súčasne všetky tieto podmienky:

1. uskutočnia sa všetky realizovateľné kroky na obmedzenie nepriaznivého dopadu na stav útvaru povrchovej vody alebo stav útvaru podzemnej vody,
2. dôvody úprav alebo zmien útvarov povrchovej vody alebo útvarov podzemnej vody sú menovito uvedené a vysvetlené v pláne manažmentu povodia a environmentálne ciele sa vyhodnotia každých šesť rokov,
3. dôvody pre tieto úpravy alebo zmeny vyplývajú z nadradeného verejného záujmu alebo prínosy z dosiahnutia cieľov pre životné prostredie a spoločnosť sú prevážené prínosmi nových úprav alebo zmien pre ľudské zdravie, udržanie ľudskej bezpečnosti alebo trvalo udržateľného rozvoja,
4. očakávané prínosy týchto úprav alebo zmien vodného útvaru nie je možné z dôvodov technickej realizovateľnosti alebo neprímeraných nákladov dosiahnuť inými prostriedkami, ktoré sú podstatne lepšou environmentálnou voľbou.

Podľa § 5 ods. 2 vodného zákona environmentálnym cieľom pre útvary povrchovej vody je vykonanie opatrenia na:

- a) zabránenie zhoršeniu stavu útvarov povrchovej vody,
- b) ochranu, zlepšovanie a obnovovanie útvarov povrchovej vody s cieľom dosiahnuť dobrý stav povrchových vôd do 22. decembra 2015,
- c) ochranu a zlepšovanie umelých a výrazne zmenených útvarov povrchových vôd s cieľom dosiahnuť dobrý ekologický potenciál a dobrý chemický stav do 22. decembra 2015,
- d) postupné znižovanie znečistenia prioritnými látkami a zastavenie alebo postupné ukončenie emisií, vypúšťania a únikov prioritných nebezpečných látok.

Okresný úrad v sídle kraja v súlade s § 16a ods. 7 vodného zákona zverejnil listom č. OU-KE-OSZP2-2024/054808 zo dňa 15.11.2024 informáciu o podaní žiadosti o povolení výnimky navrhovanej činnosti/stavby spolu s projektovou dokumentáciou a Správou o splnení podmienok, ktorá bola zverejnená na webovom sídle Okresného úradu Košice a súčasne na webovom sídle Ministerstva životného prostredia SR.

V súlade s § 16a ods. 8 vodného zákona mala verejnosť možnosť tunajšiemu orgánu štátnej vodnej správy doručiť písomné stanovisko k Správe o splnení podmienok v lehote do 15 dní od zverejnenia vyššie uvedených dokumentov.

V stanovnej lehote (t. j. do 02.12.2024) neboli okresnému úradu v sídle kraja doručené verejnosťou žiadne písomné stanoviska k Správe o splnení podmienok navrhovanej činnosti/stavbe.

Následne okresný úrad v sídle kraja podľa § 73 ods. 5 vodného zákona oznámil listom č. OU-KE-OSZP2-2024/0054808-003 zo dňa 05.12.2024 začatie konania vo veci povolenia výnimky z environmentálnych cieľov navrhovanej činnosti/stavby podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona a zároveň upustil od ústneho pojednávania.

Účastníci konania a dotknuté orgány štátnej správy mohli svoje námietky alebo pripomienky k predmetu konania uplatniť najneskôr 10 dní od doručenia oznámenia.

V určenej lehote bolo k predmetu vodoprávneho konania predložené stanovisko Slovenského vodohospodárskeho podniku, Povodie Hornádu, odštepny závod, Ďumbierska 14, Košice, č. SVO 22911/2024/2 zo dňa 13.12.2024, v ktorom uviedol, že k povoleniu výnimky z environmentálnych cieľov podľa § 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona nemá pripomienky.

Okresný úrad v sídle kraja listom č. OU-KE-OSZP2-2025/006341-006 zo dňa 10.01.2025 postupujúc v súlade s § 33 ods. 2 správneho poriadku dal účastníkom konania možnosť oboznámiť sa s podkladmi pre rozhodnutie pred jeho vydaním, vyjadriť sa k jeho podkladom a k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie v lehote do 3 pracovných dní odo dňa doručenia oznámenia. Do podkladov bolo možné nahliadnuť na Okresnom úrade Košice, odbore starostlivosti o životné prostredie, Komenského 52, 041 26 Košice. V určenej lehote nikto z účastníkov konania túto možnosť nevyužil.

Predložená Správa o splnení podmienok rieši preukázanie splnenia podmienok podľa čl. 4.7 Smernice pre navrhovaný nový projekt, ktorého cieľom je vybudovanie viacúčelovej vodnej nádrže v lokalite Železnica na potoku Lipovec návrhom konkrétnych zmierňujúcich opatrení, a to:

- Zohľadniť obdobie sucha s minimálnymi prietokmi dotovaním koryta vodného toku z vodnej nádrže. Zvýšenie prietoku z vodnej nádrže môže zlepšiť podmienky pre ichthyofaunu vo vodnom toku Čremošná, ktorého prítokom je vodný tok Lipovec.
- Práce budú naplánované na obdobia mimo neresu rýb (apríl, máj, jún). Pri realizácii výkopov a betonárskych prác budú v toku vybudované ohrádzky, ktoré zamedzia prenikaniu pevných častí do toku.
- Zemné práce sa nebudú vykonávať v období výdatných zrážok za účelom zabráneniu erózií a splachom zeminy.
- Výrub krovia a stromov mimo zátopy bude obmedzený na nevyhnutné minimum, realizovaný bude v mimovegetačnom období v súlade s návrhom náhradnej brehovej výsadby.
- Zabezpečiť opatrenia na ochranu vodného toku a vodného živočíšstva pred znečistením počas výstavby, plošne aj časovo obmedziť práce prebiehajúce priamo v toku za účelom obmedzenia zakaľovania vody zemnými časticami a rizika úniku nebezpečných látok.
- Zabezpečiť vhodné spôsoby využívania územia tam, kde hrozí zvýšené riziko erózie a vzniku povodní. Toto opatrenie na spomalenie odtoku z krajiny prispeje k zadržiavaniu vody v území, a tým aj k znižovaniu povodňových prietokov, resp. k znižovaniu rizika vzniku povodní.
- V stredných a dolných úsekoch vodných tokov realizovať odstraňovanie nánosov z koryta vodného toku a odstraňovanie prekážok v prúde.
- Zabezpečiť pravidelnú údržbu vodnej stavby, odstraňovanie sedimentov a čistenie zdrže.

Vyššie uvedené navrhované zmierňujúce opatrenia sú technicky realizovateľné a nie sú z náročné na realizáciu. Predpokladané náklady na zmierňujúce opatrenia vo vzťahu k očakávaným kvalitatívnym prínosom, či plánovaným nákladom na realizáciu navrhovaného nového infraštruktúrného projektu nepredstavujú neprimerané náklady. Časť predpokladaných nákladov na zmierňujúce opatrenia predstavujú bežné prevádzkové náklady správcov/vlastníkov lesnej pôdy.

Účelom vodnej nádrže je zachytenie vody v krajine v čase zvýšených prietokov a jej akumulácia pre obdobie sucha. To vytvorí podmienky pre nasledovné využitie:

- odber vody pre lesnú oboru, napájanie lesnej zveri,
- akumulácia vody pre požiarné účely,
- zachytenie a transformácia povodňových vln,
- extenzívny chov rýb,
- zvýšenie hladiny podzemnej vody,
- rekreácia a oddych,
- dotovanie koryta potoka v suchom období.

Okresný úrad v sídle kraja na základe vyššie uvedeného konštatuje, že realizáciou navrhovaných zmierňujúcich opatrení v rámci navrhovanej stavby dôjde k splneniu požiadaviek vyplývajúcich z ust. 16 ods. 6 písm. b) vodného zákona a budú uskutočnené všetky opatrenia na obmedzenie nepriaznivého dopadu na stav útvaru povrchovej a podzemnej vody.

Preukázaním opodstatnenosti a významu realizácie navrhovaného nového infraštruktúrného projektu podľa § 16 ods. 6 písm. b) bodov 1 až 4 vodného zákona je súčasne preukázaná aj opodstatnenosť výnimky z dosiahnutia environmentálnych cieľov – dobrého stavu vôd pre útvary povrchovej vody SKS0030 Čremošná.

Okresný úrad v sídle kraja pri rozhodovaní vychádzal z projektovej dokumentácie k navrhovanej činnosti, z odborného stanoviska poverenej osoby, Správy o splnení podmienok a výsledku správneho konania. Po preskúmaní a zhodnotení všetkých rozhodujúcich okolností rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Toto rozhodnutie sa v súlade s § 16a ods. 11 vodného zákona trvalo zverejní na webovom sídle okresného úradu v sídle kraja a súčasne na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky.

JUDr. Henrieta Halászová
vedúca odboru

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky orgánom verejnej moci

IČO: 00151866 Sufix: 10113

Doručuje sa

LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, Organizačná zložka OZ Východ, Námestie SNP , 975 66 Banská Bystrica, Slovenská republika

Na vedomie

Obec Krásnohorské Podhradie (OVM), Hradná 156, Krásnohorské Podhradie, Rožňava
SVP, š.p. Povodie Hornádu, OZ, Ďumbierska 14, 041 59 Košice 1
Okresný úrad Rožňava - odbor starostlivosti o životné prostredie, odbor starostlivosti o životné prostredie, Ernesta Rótha 30, Rožňava